

Akwụkwọ Daniel — Nọmba Iri Anọ na Ise

Mgbanwe Ihe Nnọchianya Ya: Ikpughe Ihe Omimi nke “Ihe A Na-eme kwa Ụbọchị” n’Akwụkwọ Daniel

Jeff Pippenger
2024-01-09

A matara “nke kwa ụbọchị” n’akwụkwọ Daniel bụ nke William Miller ghọtara dika ihe nnọchianya nke Rom nke ndị mba ọzọ ma ọ bụ ikpere arụsị, ma n’ụbọchị ikpeazu ọ bụ ihe nnọchianya nke iju eziokwu ntọala William Miller. Ọ na-anọchi anya njedebe nke nnupụisi nke malitere n’afọ 1863, site n’iju nghọta Miller banyere “oge asaa” nke Moses n’akwụkwọ Levitikos iri abụọ na isii. Mgbe ndị Adventist juru njirimara ziri ezi nke “nke kwa ụbọchị” dika ikpere arụsị, ha gbanwere ihe nnọchianya Setan ka ọ buru ihe nnọchianya Kraịst. Aizaya na-egosi na ọrụ a bụ ime ka ihe buru nke atughariri ala na elu. A kwadoro iju “nke kwa ụbọchị” n’afọ iri nke 1930 (ogbo nke atọ nke Adventism), ma ọ buruworị ihe arumuka kemgbe afọ 1901 (ogbo nke abụọ nke Adventism). Dị ka ọ dị na Izrel oge ochie, iju eziokwu nwayọọ nwayọọ dugara n’inara njehie nke nwere akukụ nke mmehie a na-apughị igbaghara.

Mmehie a na-apughị igbaghara n’aka ndị Juu na-achọ esemokwu, ka e gosiputara mgbe ha kpọrọ ọrụ ndị Kraịst ruru ọrụ Setan. Izrel oge ochie bụ ihe nnọchianya kachasi mkpa nke Izrel nke oge a, ma Izrel nke oge a mere kpomkwem otu ihe ahụ, naani n’uzọ atughariri azu. Ha were ọrụ Setan (ikpere arụsị), wee kwuo na ọrụ ndị ahụ bụ nke Kraịst. Nnupụisi nke Izrel oge ochie gunyere ihoro Setan dika eze ha.

Ya mere, mgbe Pailet nuru okwu ahụ, o mere ka e kpoputa Jisos, wee nodu ala n’oche ikpe n’ebe a na-akpo Pavement, ma n’asusu Hibu, Gabbatha. Ma ọ bụ ụbọchị nkwaedebe Ememme Ngabiga, ihe di ka elekere nke isii: ọ siri ndi Juu, Lee Eze unu! Ma ha tiri mkpu, Wepu ya, wepu ya, kpogide ya n’obe. Pailet siri ha, O bu Eze unu ka m ga-akpogide n’obe? Ndi isi nchujaja zara, Anyi enweghi eze ozo ma e wezuga Siza. Ya mere, o nyefere ya n’aka ha ka a kpogide ya n’obe. Ha wee kporo Jisos, duru ya puo. Jon 19:13–16.

Pailet bu onye nnochi anya Rom nke ndi ogo mmuo, ma Nwanyi White na-akowa na dragon ahụ nke a chupuru n’eluigwe na Mkpughe isi nke iri na abuo bu Setan; ma n’echiche nke abuo, dragon ahụ bukwa Rom nke ndi ogo mmuo. Ya mere, a na-anochi anya dragon ahụ site n’“ihe a na-eme kwa ụbọchị.” Ogwugwu nnupụisi Izrel oge ochie, mgbe ha kwuputara n’ihu oha, “Anyi enweghi eze o bula ma e wezuga Siza,” nochiri anya nkwuputa ha n’ihu oha na ha bu ndi no n’okpuru eze ha, ma eze ha bu Setan. Nnupụisi ahụ megide Chineke dika Eze malitere n’ụbọchị Samuel onye amuma, mgbe ha juru Chineke dika eze ha ma choo ka e nye ha eze mmadu ka ha wee di ka mba ndi ozo.

Mgbe ahụ, ndi okenye Izrel niile zukoro onwe ha, biakwutekwa Samuel na Rema, si ya, Lee, i kaala agadi, umu gi adighikwa eje ije n’uzo gi: ya mere ugbu a, mee anyi eze ka o kpee anyi ikpe dika mba niile. Ma okwu ahụ joro Samuel njo, mgbe ha siri, Nye anyi eze ka o kpee anyi ikpe. Samuel wee kpee ekpere nye Onyenwe anyi. Onyenwe anyi wee si Samuel, Gee olu ndi a

ntị n'ihe niile ha na-agwa gi: n'ih na o bughị gi ka ha juru, kama o bu m ka ha juru, ka m ghara ibu eze n'elu ha. Dika oru niile ha ruru kemgbe ubochi m kpoputara ha n'Ijpt ruo taa, nke ha ji ahapu m, fee chi ozo ofufe, otu a ka ha na-emekwa gi. 1 Samuel 8:4-8.

Izrel ogee ahụ amataghị mgbe o bula na ha ajula Chineke, maobu na ochicho ha maka eze nke uwa ga-eru n'oke nke na ha kpogidere Mesaja n'obe, horokwa Setan dika eze ha. E kpuchiri nnupuisi ha n'anya ha site n'echiche nke onwe-ha-ziri-ezi, nke mere ka ha chee na n'agbanyeghi na ha juru Chineke, ha ka bu ndi a hoputara, n'ih na, ka ha siri tugharia uche, Chineke ka nogidere na-edobe ozi amuma di nso, obuna mgbe Samuel gasiri.

Ha ghotaghị nke oma ozi amuma nke ndi amuma, na-ekwere na idi adi nke ndi amuma Chineke bu ihe na-egosi na ha bu ndi Chineke hoputara. Ha ahughi na ha no ebe di anya n'ebe Chineke no, nakwa na ndi amuma ahụ no na-achọ iduzi ha laghachi n'ebe Chineke no, n'ih na ha kowara oru ndi amuma ahụ dika ihe ama nke nduzi Chineke. Nke a bu n'agbanyeghi na ha nogidere na-aju ozi niile nke ndi amuma e zitere ha. Otu aghugho ahụ biakwara n'elu Adventism n'afọ 1863.

Uzo okwukwe Adventist juru ngaghari ahụ e jikotara onu site n'ije-ozi William Miller, ma horo ibu uka e debanyere n'akwukwo n'iwu n'afọ ahụ ka ha juru ozi Mozis banyere "oge asaa," dika Ilaija (William Miller) nyefere ya. N'afọ ahụ kwa ka ha meputara eserese amuma adigboroja, nke a na-apughizi igu, nke a na-apughizikwa "ikwu okwu" di ka Habakuk 2, amaokwu nke 3 siri di, n'ih na o choro akwukwo nkowa iji kowaa ya. Eserese Habakuk puru igu dika ha di n'onwe ha, ya mere ha puru "ikwu okwu".

Ndi Adventist juru ime nnyocha o bula n'ime onwe ha banyere nhoru ha mere na 1863, n'ih na, ka o sina di, ha nwere onye amuma nwaanyi n'etiti ha, nke na-egosi na ha bu ndi fodurunu ahụ e kporo aha n'akwukwo Mkpughe, ndi nwere Mmuo nke Amuma. Ha gosiputara otu mmuo na agwa ahụ nke Izrel oge ochie, ma nnupuisi ahụ nke malitere site n'iju ola di oke onu mbu nke Miller choputara, mesiri duru ha n'ujukwa njirimara Miller banyere ola di oke onu nke "the daily" kwa.

Izrel nke oge a juru nghota Miller banyere "ihe a na-eme kwa ubochi," nke bu ihe nnochianya nke Rom nke ndi ogo mmuo, nke n'aka nke ya bukwa ihe nnochianya nke Setan, ma kwuo na "ihe a na-eme kwa ubochi" bu ihe nnochianya nke Kraist. N'okwu ozo, Izrel nke oge a horo inakwere ihe nnochianya nke Setan di ka ihe nnochianya nke Kraist. Di nnoo ka Izrel oge ochie kwuputara na ha enweghi eze ozo ma e wezuga Siza, onye nnochi anya Rom nke ndi ogo mmuo, nke bu ihe nnochianya nke Setan.

N'ihe gbasara itinye amuma n'oru, nhoru ahụ choro ka Izrel nke oge a gbanwee nkowa nke isi nke asaa, nke asato na nke itoolu nke Daniel, bu isi ndi ahụ n'onwe ha ka Osimiri Ulai nochiri anya ha, ma burukwa mmuba nke ihe omuma n'akuko ihe mere eme nke ndi Millerite. A ga-amanye ha igbanwe isi ndi ahụ, n'ih na isi nke asato kpomkwem na-ezo aka na "ihe a na-eme kwa ubochi" ugoro ato.

N'ibu ndi akuko ihe mere eme nke ebe e meghere ohu nke Osimiri Ulai manyere, ndi Millerite enweghi ike ihu alaeze uwa ozo o bula tupu Kraist aloa ma guzobe alaeze Ya ebighi ebi, di ka e sere ya na Daniel isi nke abuo. Ya mere, ha lere alaeze nke ano, ya bu Rom, anya dika otu alaeze

nwere akukū abụọ. E gosiputara akukū abụọ ahụ kpomkwem na isi nke asaa na nke asatọ nke Daniel. Daniel na-akowaputa na a ga-aghota ohuu o natara n'isi nke asatọ n'ihe metutara ohuu nke isi nke asaa.

N'afọ nke atọ nke ochichi eze Belshazza, ohuu putara ihè nye m, obuna mu onwe m Daniel, mgbe nke putara ihè nye m na mbu gasiri. Daniel 8:1.

Ohu "nke putara n'ihu" Daniel "na mbu," bu ohu nke isi nke asaa.

N'afọ mbu nke Belshazza, eze Babilon, Daniel huru nro na ohuu nke isi ya mgbe o no n'elu ihe ndina ya: mgbe ahụ o dere nro ahụ, ma kowaa nchikota nke okwu ndi ahụ. Daniel 7:1.

Ohuu abuo ahụ na-anochi anya akukū abuo nke alaeze ndi ahụ nke amuma Akwukwo Nso, bu ndi e buru uzọ gosi n'isi nke abuo nke Daniel. Ala-eze anọ nke Babilon, Midia na Peasia, Gris, na Rom ka e kwughachiri n'isi nke asaa, ma mesia kwa n'isi nke asatọ, ma e jiri odiche di n'etiti akukū ndoro ndoro ochichi nke alaeze anọ ahụ na akukū okpukpe nke alaeze anọ ahụ mee ya. N'isi nke asaa nke Daniel, a na-anochi anya alaeze ndi ahụ site n'anụ ohia ndi na-eri anụ, ma n'isi nke asatọ, a na-egosi otu alaeze ndi ahụ site n'anumanu nke ebe nso. Daniel chorọ ighota ohuu nke isi nke asaa, Gabriel wee biakwute ya ikowara ya.

Mu onwe m, Daniel, mmuo m wutere n'ime ahụ m, ohuu nile nke isi m we mekwaa ka m nwee nkuda-mmuo. M bjaruru nso n'otu n'ime ndi ahụ guzo n'akukū, juo ya eziokwu nke ihe ndi a nile. Ya mere o gwara m, meekwa ka m mata nkowa ihe ndi ahụ. Anụ ohia ukwu ndi a, nke bu anọ, bu ndi eze anọ, ndi ga-esi n'üwa bilie. Ma ndi nso nke Onye Kachasi Elu ga-anara alaeze ahụ, ha ga-enwekwa alaeze ahụ ruo mgbe ebighi ebi, ee, ruo mgbe ebighi ebi ebighi ebi. Daniel 7:15-18.

A gwara Daniel na anụ ohia anọ ahụ bu alaeze anọ nke üwa ga-adi ruo mgbe a ga-eguzobe alaeze ebighi ebi nke Chineke, n'ikweko n'ihe e kwuru na isi nke abuo nke Daniel. A ga-enwe alaeze anọ nke üwa ga-ebute mbata alaeze ebighi ebi nke Chineke, dika okwute ahụ e bepuru n'ugwu ma juo üwa dum e si gosiputa ya na isi nke abuo.

Nwannaanyi White weere nghota ndi Millerite banyere alaeze anọ ahụ gafee nnoo nghota ndi Millerite, mgbe o kporo okwu banyere anụ ohia nke üwa di na Mkpughe isi nke iri na atọ.

"N'ebe a ka webata akara ozọ. Onye amuma ahụ kwuru, si: 'Ahuru m anụ ohia ozọ ka o na-arigo n'ala; o nwekwara mpi abuo di ka nke nwa aturu.' Amaokwu 11. Ma odidi nke anụ ohia a, ma uzọ o si bilie, na-egosi na mba ahụ o na-anochi anya ya adighi ka ndi e gosiputara n'okpuru akara ndi bu ya uzọ. E gosiputara alaeze ukwu ndi ahụ nile nke chiru üwa nye onye amuma Daniel dika anụ ohia na-eri anụ, ndi biliri mgbe 'ifufe anọ nke eluigwe na-akpalite oké osimiri ukwu ahụ.' Daniel 7:2. N'Akwukwo Mkpughe iri na asaa, otu mmuo ozi kowara na mmiri na-anochi anya 'ndi mmadu, na igwe mmadu, na mba di iche iche, na asusu di iche iche.' Mkpughe 17:15. Ifufe bu akara nke ogu. Ifufe anọ nke eluigwe na-akpalite oké osimiri ukwu ahụ na-anochi anya ihe nkiri ndi ahụ di egwu nke mmeri na mgbanwe ochichi, nke site na ha ka alaeze di iche iche nwetara ike." The Great Controversy, 439.

Anụ ọhịa ndị ahụ bụ ihe nnochianya nke mmeri ndị e mezuru ka alaeze ndị ahụ na-abata n'ike ọchịchị. N'amụma, anụ ọhịa na-eri anụ na-anọchi anya ike ndoro ndoro ọchịchị, akụ na ụba, na agha nke otu alaeze. Otu alaeze ndị ahụ e gosiputara n'isi nke abụọ na nke asaa nke Daniel ka e gosiputakwara n'isi nke asatọ, ma n'ebe ahụ, a na-ejikọta ha niile na akụkụ ndị sitere n'ebe nsọ nke Chineke; site n'ime nke a, ha na-anọchi anya akụkụ okpukpe nke alaeze ndị ahụ, n'ihị na ha niile bụ njikọ nke Choọchị na Ọchịchị.

N'afọ nke atọ nke ọchịchị eze Belshaza, ọhụ pụtara ihè nye m, ọbuna nye m Daniel, mgbe nke mbụ ahụ pụtara ihè nye m gasiri. Ahuru m n'ọhụ; o wee ruo, mgbe m huru, na anọ m na Shushan n'obí eze, nke di n'ogbè Elam; ahurukwa m n'ọhụ, ma anọ m n'akukụ osimiri Ulai. Mgbe ahụ, eweliri m anya m elu, huru, ma lee, otu ebule nke nwere mpi abụọ guzo n'ihu osimiri ahụ: mpi abụọ ahụ di elu; ma otu di elu kari nke ọzọ, nke di elu kari wee pụta ikpeazụ. Ahuru m ebule ahụ ka ọ na-agba ike gawa ọdida anyanwu, na ugwu, na ndida; nke mere na ọ dighi anụ ọhịa ọbuna nwere ike iguzo n'ihu ya, ọ dighikwa onye nwere ike inaputa n'aka ya; kama o mere dika ọchichọ ya si di, wee di ukwu. Ka m na-atughari uche, lee, otu ewu nwoke si n'odida anyanwu bja n'ihu uwa nile, ọ metughikwa ala aka: ewu ahụ nwekwara otu mpi a ma ama n'etiti anya ya abụọ. O wee bjakwute ebule ahụ nke nwere mpi abụọ, nke m huru ka o guzo n'ihu osimiri ahụ, gbaakwuru ya n'oke iwe nke ike ya. Ahuru m ya ka ọ bjaruo ebule ahụ nso, iwe wee juputa ya megide ya, o tigburu ebule ahụ, gbajiekwa mpi ya abụọ: ebule ahụ enweghikwa ike iguzo n'ihu ya, kama o tudara ya n'ala, zochakwa ya ukwu: ọ dighikwa onye nwere ike inaputa ebule ahụ n'aka ya. Ya mere, ewu nwoke ahụ wee too nke ukwu: ma mgbe ọ siri ike, e gbajiri mpi ukwu ahụ; ma n'onodu ya puta anọ ndi a ma ama n'ebe ifufe anọ nke eluigwe di iche iche. Daniel 8:1-8.

Isi nke asatọ na-amalite site n'ikwado Daniel na n'oge ahụ ọ ka bi n'akukọ ihe mere eme nke alaeze mbụ nke amuma Bible (Babylon), ma ọhụ ya aputaghi akara ọ bụla nke ga-anochi anya Babylon, n'ihị na ọ malitere site n'ebule ahụ nke nochiri anya alaeze nke abụọ nke uwa, ya bụ Medo-Persia. Enweghi akara nke Babylon ahụ bụ ihe e mere n'uche, n'ihị na otu njirimara bụ isi nke Babylon bụ na ọ na-anochi anya alaeze a na-ewepu, ma emesia weghachi ya, dika e si nochite ya anya n'"oge asaa" Nebukadneza biri dika anụ ọhịa. N'ime "oge asaa" ahụ, a na-anochi anya otu akukụ nke Babylon ime mmuọ (ọchichị ndi papa), n'ihị na ọchichị ndi papa bụ alaeze ahụ e chefuru echefu ruo afọ iri asaa nke ihe nnochianya, n'oge nke ahụ o nwere onyá na-egbu egbu. Eziokwu ahụ bụ na Daniel na-akowa na ọ natara ọhụ ahụ "n'afọ nke atọ nke ọchichị eze Belshaza," na-egosi Babylon dika alaeze ahụ na-ebute tupu alaeze nke abụọ nke Medo-Persia, ma ọ na-emesi Babylon ike dika alaeze zoro ezo, ma ọ bụ e chefuru echefu, nke e chefuru echefu n'ubochi otu eze.

Anumanu di n'isi nke asatọ abughi anụ ọhịa na-eri anu; ha bụ anumanu ndi e ji achu aja n'oru nke ebe nsọ. A na-anochi anya alaeze nke anọ di ka "obere mpi," ọ bughị dika anumanu, ma mpi bụ akukụ nke ebe nsọ Chineke, n'ihị na ebe ichuaja di n'ebe nsọ Chineke nwere mpi dika akukụ nke nhazi ha.

Ọ bughị naani na Daniel jiri okwu ndi metutara ebe nsọ nochite alaeze anọ nke amuma ahụ, kama akukọ di n'isiakwukwo ahụ nwekwara otutu okwu e weputara ozugbo n'ozi ije ozi nke ebe nsọ nke

Chineke. E gosiputara akukọ di n'isiakwukwọ ahụ site n'okwu Hibru e si n'ozị ije ozi nke ebe nsọ were, ma e wurukwa omume nke iweta àjà n'ozị ije ozi nke ebe nsọ n'ime nhazi nke isiakwukwọ ahụ. Eziokwu ahụ bụ na Daniel kpachaara anya jikọtara isiakwukwọ asaa na asatọ ọnu, na-enye ndị choro ihu ohere ihu na isiakwukwọ asaa na-akowaputa ochichi ndoro ndoro ochichi nke alaeze di na amuma Baibul, ebe isiakwukwọ asatọ na-akowaputa ochichi uka nke alaeze di na amuma Baibul.

A manyela ndi Adventist ikpuchi eziokwu a site n'akukọ ifo Setan, n'ihị na nnabata a na-ekpughe na nkume ọnu ahia Miller di nnoo ka Chineke siri hazie ha ka ha buru. Iju ha juru nghota Miller banyere "ihe a na-eme kwa ubochi," ka a na-anochi anya ya dika nkwuputa na "Chineke enweghi nghota," n'ihị na ha na-ekwu na mgbe Chineke nyere Miller usorochikota ahụ (site n'ozị ọru ndi mmuo ozi nsọ), o bughị nke ziri ezi.

N'ezie, a ga-ewere itughari unu ihe n'elu ala di ka uru onye okpu ite; n'ihị na ọru o ga-asị onye mere ya, O meghi m? ma o bu ihe ahụ a kpuru akpu o ga-asị onye kpuru ya, O nweghi nghota? Aisaja 29:16.

Usoro nhazi nke Miller bu ihe owuwu amuma ahụ o ghotara ma jiri ruo ọru; ma site n'afọ 1863 gawa n'ihu, Adventizim laghachiri n'itinye nkuzi okpukpe n'oru dika Protestantizim dara n'okwa na Katolik si eme, iji zoo akụ ndi di oké ọnu ahia nke nro Miller. Adventizim nabatara usoro ugha (ihe ahụ e kpuru akpu), ka o wee ju ọru ahụ, nakwa Onye-kere ọru ahụ. N'ime ime nke a, ha na-ekwukwa na Onye-kere ọru ahụ enweghi nghota. Iju usoro nhazi ahụ bu, ma ka bukwa, iju mmuba nke ihe omuma ahụ e kpughere mgbe e mepere ya n'afọ 1798. Ndi na-aju mmuba nke ihe omuma ahụ na-aju ọru ahụ na Onye-kere ọru ahụ, ma n'okwu Daniel, ha bu "ndi ajo omume".

A ga-eme ka otutu ndi di ocha, mee ka ha buru ndi na-acha ocha, ma nwalee ha; ma ndi ajo omume ga-eme ajo omume: o dighikwa onye o bula n'ime ndi ajo omume ga-aghota; ma ndi amamihe ga-aghota. Daniel 12:10.

"Ndi ajo omume ga-eme ajo omume," n'uzo di otu a na-egosi iju eziokwu nke na-aga n'ihu ma na-arị elu n'ike. Iju nke ndi ajo omume juru ukpuru nhazi ahụ bu iju Chineke, ma n'aka nke ozo Chineke na-aju ndi ajo omume n'ihị iju ahụ ha na-achọ imezu site n'ukpuru nhazi adigboroja.

Ndi m na-ala n'iyi n'ihị enweghi omuma: n'ihị na i juru omuma, M ga-ajukwa gi, ka i ghara ibu onye nchujà n'ihu m: ebe i chefuru iwu nke Chineke gi, M ga-echezokwa umu gi. Hosea 4:6.

Ndi nke Chineke, ndi bu "ndi nchujà" nke Chineke site n'afọ 1844 ruo n'afọ 1863, ka a juru n'ihị enweghi ha nke "ihe omuma" ahụ e mere ka o bawanye site n'ozị William Miller. O di mkpa ilebara onodu nke amaokwu nke isii n'akwukwọ Hosea anya, n'ihị na onodu ahụ na-akowa nnuuisi na-arị elu megide eziokwu, nke a na-anochi anya ya dika "ihe omuma."

Nurunu okwu nke Onyenwe anyi, unu umu Izrel: n'ihị na Onyenwe anyi nwere esemokwu megide ndi bi n'ala ahụ, n'ihị na eziokwu adighi, ebere adighikwa, o dighikwa ihe omuma banyere Chineke n'ala ahụ. Site n'inu iyi ugha, na igba ugha, na igbu mmadu, na izu ohi, na iko, ha na-emebi iwu niile, obara na-esokwa obara. N'ihị ya ala ahụ ga-eru uju, onye o bula

nke bi n'ime ya ga-ala n'iyi, ya na anụ ọhịa nke ubi, ya na nnụnụ nke eluigwe; ee, a ga-ewepụkwa azụ nke oke osimiri. Ma ka mmadụ ọbụla ghara ilụ ụka, ma ọ bụ baara onye ọzọ mba: n'ihhi na ndị gị dị ka ndị na-alụ ụka megide onye nchụàjà. N'ihhi ya i ga-ada n'ehihie, onye amụma kwa ga-ada n'abalị soro gị, m ga-ebibikwa nne gị. E bibiela ndị m n'ihhi ụkọ ihe ọmụma: n'ihhi na i jula ihe ọmụma, mụ onwe m ga-ajụkwa gị, ka i ghara ibụ onye nchụàjà nye m: ebe i chefuworo iwu nke Chineke gị, mụ onwe m ga-echezọkwa ụmụ gị. Ka ha na-amụba, otu a ka ha mehieworo megide m: n'ihhi ya m ga-agbanwe ebube ha ka ọ bụrụ ihere. Ha na-eri mmehie ndị m, ha etinyekwala obi ha n'ajọ omume ha. Ọ ga-adịkwa, dika ndị mmadụ, otu a ka onye nchụàjà ga-adị: m ga-ata ha ahụhụ n'ihhi ụzọ ha, kwụọkwa ha ụgwọ dika omume ha dị. N'ihhi na ha ga-eri, ma ha agaghị enwe afọ ojuju: ha ga-akwa iko, ma ha agaghị amụba: n'ihhi na ha akwụsịwo ilekọta Onyenwe anyị anya.

Akwuna na mmanya na mmanya ọhuru na-anapụ obi. Ndi m na-ajụ ndumodu n'aka arusi osisi ha, mkpara ha na-agwakwa ha okwu: n'ihhi na mmuo nke akwuna emeela ka ha kpafuo, ha esikwokwa n'okpuru Chineke ha jee igba akwuna. Ha na-achụ aja n'elu ugwu, na-esurekwa ihe-isi uto n'elu nta ugwu, n'okpuru osisi oak na popla na elm, n'ihhi na ndo ha di mma: ya mere umunwaanyi unu ga-agba akwuna, nwunye unu ga-akwa iko. Agaghị m ahụ umunwaanyi unu ahuhụ mgbe ha na-agba akwuna, ma ọ bụ nwunye unu mgbe ha na-akwa iko: n'ihhi na ndi ahụ onwe ha na ndi akwuna na-apụ iche, ha na ndi nwanyi na-ere ahụ na-achukwa aja: ya mere ndi na-adighi aghota ga-ada. Ọ bụ ezie na gị, Izrel, na-agba akwuna, ma ka Juda ghara imehie; unu abiakwala Gidal, unu arigokwakwala Betaven, unu anukwala iyi, si, Di ka Jehova di ndu. N'ihhi na Izrel na-alaghachi azu dika nne ehi na-enupu isi: ugbo a Jehova ga-azu ha dika nwa aturu n'ebe sara mbara. Ifrem ejikotara onwe ya na arusi: hapu ya. Ihe-onunu ha agbarula: ha anogidewo na-agba akwuna mgbe niile: ndi-isi ya jiri ihere hu n'anya, si, Nyenu. Ikuku ejikotawo ya n'akuku nku ya, ihere ga-emekwa ha n'ihhi aja ha. Hosia 4:1-19.

Ido aka na nti nke Hosea bu na, "Onyenwe anyi nwere esemokwu megide ndi bi n'ala ahụ, n'ihhi na o dighi eziokwu, o dighi ebere, o dighikwa omuma banyere Chineke n'ala ahụ." Adventism bu ndi nke Chineke n'ubochi ikpezazu. N'ubochi nwoke ji ahijia unyi abanye n'ulo Miller, Adventism, tinyere ndi mmadu, ndi nchujà, na ndi amuma "onye na-adighi aghota ga-ada," n'ihhi na ha ga-abu "ndi ejikotara na arusi." Arusi ha bu ozizi ugha ha, ndi a kpata akpa n'ime usoro ugha.

Nnupuisi ahụ nke e sere anya ya site n'iju inakwere mmuba nke ihe omuma bu nkwalite nwayoo nwayoo nke nnupuisi nke na-eru n'oke ebe oge amara ha na-akwusi site n'ikpopta nkwaputa na e jikotara ha na ozizi ugha ndi a kpochapuru n'ulo Miller. E sere nnupuisi ha anya dika ime ikwa iko mgbe niile. Site n'afọ 1863 gawa ruo na mmechi nke oge amara, ha na-anogide na-enupu isi mgbe niile ruo mgbe a ga-awupu ha n'onu Onyenwe anyi.

Nnupuisi nke iju ihe omuma ka e gosiputara site n'ikwa iko ha "mgbe nile"; ma ọ bụ ezie na ọ bughị otu mkpuruokwu Hibru ahụ, ihe ọ putara bụ otu ihe ahụ dị ka mkpuruokwu Hibru "tamid," nke putara "na-adigide adigide" ma ọ bụ "mgbe nile," nke a sughariri dika "ihe a na-eme kwa ubochi" n'akwukwo Daniel.

Anyi ga-aga n'ihu n'omumu anyi banyere alaeze anọ nke amuma Akwukwo Nso n'isiokwu na-esonu.

“Mgbe ahụ, ahurū m banyere ‘Nke Kwa Ụbọchi,’ na okwu ahụ bụ ‘àjà’ bụ ihe amamihe mmadụ tinyere, ọ dighikwa n’ime ederede ahụ; nakwa na Onyenwe anyị nyere echiche ziri ezi banyere ya ndị ahụ kpọrọ mkpu awa ikpe. Mgbe ịdị n’otu dị, tupu afọ 1844, ihe fọrọ nke nta ka ọ buru mmadụ niile nọkọtara n’echiche ziri ezi banyere ‘Nke Kwa Ụbọchi;’ ma kemgbe 1844, n’etiti mgbagwoju anya ahụ, a nabatala echiche ndị ọzọ, ọchịchiri na mgbagwoju anya esokwa ya.” Review and Herald, November 1, 1850.